

FOOKUSES - Liivakaevandus Neeme rannas
AJALUGU - Jõulutradsioonid
KAART - Kohanimed 20. sajandi esimesl poolel
PERSOON - Asta Hein
SPORDIST - Rattavõistlus "Ihasalu Ring 2010"
KOKKAME - Toorvorstid ja krõbedad mandlid

Lisana:
Lasteleht
OPS!

Neeme ja Ihasalu küla ajaleht

16/2010

Ilmub 4 x aastas

Hind 20.- €€K

1.20 €UR

Oma Poolsaar

Käes on jällegi aasta lõpp ja aeg kokkuvõtteid teha. Oleme valmis saanud oma 16. lehenumbri ehk täitunud on juba 4 aastat lehe toimetamist ja loodetavasti jätkub meil jaksu anda seda välja ka edaspidi.

2010 on olnud nii mõnelegi väga raske aasta, kuid juhtunud on ka palju toredat - suvi oli rekordiliselt soe, toimus palju huvitavaid üritusi, valmis Ruu-Ihasalu maantee esimene etapp, lasteaed sai endale saali jne. Tegime külaelanike seas ka väikese küsitluse, et tuua Teieni need parimad asjad, mis 2010. aastal juhtusid.

Mina isiklikult avastasin, kui tore on, kui sul on palju sõpru, kes üksteist raskel ajal toetavad, olgu see siis toidu, riiete või lihtsalt hea sõnaga. Kõik hea, mida teistele teed, tuleb ringiga ju sulle tagasi. Nii on kahjuks ka halbade asjade puhul. Hästi kurb oli kuulda, kui lapsed, kes nägid vaeva ja ennast ära kostümeerisid ning valmistasid ette toredad laulud ja mõistatused, saadeti halloweenil ja mardipäeval nii mõnegi ukse pealt sõimuga minema. Need on ju meie oma küla lapsed, mitte võõrad! Ära siis parem üldse ava ust, kui mõnda kommi pole anda, selle asemel, et rikku da ära see vähenegi initsiatiiv ja tradit-

sioonide hoidmine!

Halbade asjadest võiks veel välja tuua Tallinna Sadama ja Keskkonnaministeeriumi plaani Neeme rannast liiva kaevanda ja Neeme kaupluse ootamatu sulgemise, mis mõjutavad oluliselt kohalike elukvaliteeti. Eks aeg näitab, mis edasi saab, aga ka siin saame soovi korral kindlasti midagi ära teha, et hoida meie küla väärtusi.

Soovin kõigile kauneid pühi ja paremat uut aastat! Hoidke üksteist ja katsuge ka igas halvas leida midagi positiivset!

Terje Lindau-Kuum

2 fookuses

Liivakaevandus Neeme rannas

Kaevandusala:

Neeme läänepoolse ranna lähisel, pindala 34,6 hektarit, sügavuste vahemik 6 kuni 16 meetrit, lähim kaugus kaldast 600 meetrit.

Kaevandusmaht: 664 tuhat kuupmeetrit.

SÜNDMUSTE KÄIK

1) 2005. aastal üllitas TTÜ Meresüsteemide Instituut „Ihasalu lahe idaosa liivalasundi geoloogilise uuringu“.

2) Liivamaardla kinnitati keskkonnaministri käskkirjaga nr. 1845, 30.12.2005.

3) Tallinna Sadam esitas kaevandamisloa taotluse 30.01.2006 ning valis Keskkonnamõju hindamise (KMH) teostajaks TÜ Eesti Mereinstituudi.

4) KMH programmi „avalik“ arutelu toimus 15.05.2006 Tallinna Sadam AS-i büroohoones. Ühtegi kirjalikku ettepanekut programmi täiendamiseks „avalikustamise“ käigus ei laekunud, „avalikul“ koosolekul kerkinud küsimused said vastatud kohapeal.

5) Keskkonnaministeerium (KKM) kiitis KMH programmi heaks 21.06.2006 ning TÜ Eesti Mereinstituut läks KMH-d kokku kirjutama. Reaalselt vajalikest mõõtmistest teostasid nad peamiselt neid, mis tuvastasid kaevandatava liiva hulka ja mõnusama kättesaamise viise. Kõik muu, nagu hoovuste ja lainetuse mõju, mõju kaldaprotsessidele, kalastikule, taimestikule, kahjulike setete liikumisele, inimese heaolule ja varale jm. kohustuslikud teemad kaitsid nad mujalt võetud teiste merealade andmetega, meelevaldsete arvutusmodelitega, pealiskaudsete arvamustega või jätsid lihtsalt käsitlemata.

6) TÜ Eesti Mereinstituut sai KMH päris ruttu valmis ja see kinnitati keskkonnaministri käskkirjaga juba 22.11.2006, so vaid 5 kuud hiljem ja loomulikult kuulus protsessi hulka ka „nõuetekohane avalikustamine“ – kuidas te küll keegi seda ei märganud ega mäleta.

7) Esimene „paha üllatus“ tekkis 2007. a. märtsis, kui Ihasalu patrioot hr Aivar Haav sattus internetti googeldama sõnaga „Ihasalu“ ja avastas, et kusagil on olemas dokument nimega „Ihasalu maardla KMH aruanne.pdf“. Ta edastas selle teadmise kiirelt mulle, kuna

olin siis Neeme külavanem. Siinkohal veelkord SUUR TÄNU talle! Ilma temata oleks see liiv sealt juba tänaseks ära kaevandatud ja meilgi juba mingi osa tagajärgi helbitud. Kaevandamisloa välja-andmiseni olid jäänud siis veel loetud päevad.

8) Koondasime kiirelt jõud ja sidemed ning Eestimaa Looduse Fondi tollase juristi Kärt Vaarmari, sõbralike ekspertide ja advokaadibüroo Maire Arm abiga analüüsisime olukorda ja KMH-d ning koostasime KKM-le esimese kiire kirja 16.03.2007. KKM vastas 24.04.2007 Tallinna Sadama (*sic!*) seisukohtadega, kuna neil endil vist mõtted puudusid. Vastasime neile omakorda 29.05.2007 põhjaliku 12-leheküljelise kirjaga, kus tõime välja kõik KMH ja menetlusprotsessi puudused. See mõjus, kaevandamisluba ei juletud kohe välja anda ja KKM korraldas 26.09.2007 meiega esimese koosoleku, mis ka korralikult protokolliti. Ühel pool lauda mina ja meie advokaat, teisel pool Tallinna Sadam ja KKM kaitsmaks KMH-d ning õigustamaks protsessi.

9) Esimesest koosolekust jäid üles sisulised küsimused, millede käsitlemiseks kutsuti kokku teine koosolek 02.04.2008, mis samuti detailselt protokolliti. Lepiti kokku, et KMH-d täiendatakse ning meile esitati täiendavate uuringute ja mõõtmiste programm, mis polnud küll ideaalne, kuid oluliselt parem, kui mitte midagi. Lahkusime koosolekult teadmisega, et ühel päeval esitletakse meile täiendavate uuringute käiku ja tulemusi ning täiendatud KMH-d.

10) Järgnes vaikus nii eetris kui ka tegudes, nagu hiljem selgus. KKM soovendas teema uuesti üles 2010. a. augustis, sooviga kaevandamisluba siiski välja anda esialgse KMH põhjal, arvestamata vahepeal protokollitud kokkuleppeid. 10.08.2010 toimus kolmas, taas protokollitud, koosolek KKM-is, ühel pool lauda Jõelähtme vallavanem Andrus Umboja, Jõelähtme keskkonna-spetsialist Liis Truubon ja mina, ning teisel pool Tallinna Sadam koos oma kaitsja KKM-iga. Tallinna Sadam selgitas muuhulgas, et nad ei hakanudki neid täiendavaid uuringuid ja mõõtmisi tegema, kuna kartsid meiepoolset kriitikat igal juhul. Ja KKM-i maavarade osakonna uus juhataja leidis, et kuna KMH on siiski kunagi juba ära kinnitatud, siis on neil

olemas piisav alus kaevandamisloa välja-andmiseks. Meie pool protesteeris ja hoiatas KKM-i juriidiliste tagajärgede eest, kuna erinevalt erafirmadest, ei saa riik endale sõnamurdmist lubada.

11) 29.11.2010 väljastas KKM kõnealuse kaevandamisloa, mille vaidlustamiseks on aega 30 päeva.

12) 12.12.2010 toimus Neeme küla erakorraline üldkoosolek, kus selgitasime ajalugu, olukorda ja võimalusi.

Praegu koondame kaevandamisloa vaidlustamiseks jõudusid ja sponsooreid, et ühiselt katta õigusabi kulud. Šansid on head, kuid mitte lootusetud! Kõik, kellel on soovi ja võimalust panustada ühisesse üritusse mõnisaada kuni tuhat krooni, võtke palun ühendust külavanema või minuga.

KOKKUVÕTTEKS

1) Kui märkate kusagil meie kandis TTÜ Meresüsteemide Instituudi või TÜ Eesti Mereinstituudi tegelasi või muid KMH litsentsiga ahnureid luusimas, siis astuge või ujuge ligi ning küsige vana hea naabrivalve kombel, et mis jama siis seekord plaanis on.

2) Googeldage regulaarselt, tihti ja soovivatalt kodukandi kõikmõeldavate kohanimedega vms., meid ümbritsevat Internetti, eriti aga, et mitte maha magada olulisi salajasi „avalikustamisi“.

3) Kui mängus on maavarad (*loe: lühinägelikud ärihuvid*), siis ei kaitse KKM mitte inimesi ja keskkonda, vaid ikka eelkõige kaevandajat. Eriti paistab sellega silma praegune keskkonnaminister. Nad ei ole veel kasvanud selleni, et USA ostab naftat eelistatult muudelt riikidelt ja hoiab koduseid varusid tagavaraks, või et Rootsi ostab graniiti Hii-nast ja ei rutta enda jalge alla auku kaevama.

4) Kõik KMH-d on kaevandajate, arendajate jms. nägu ning võimalikult odavalt teostatud, sest KKM on sätestanud sellise korra, kus nõ „võimude lahususe“ printsiip ei rakendu. Tegelikult peaks olema nii, et KMH tellijaks ja heakskiitjaks oleksid just teised mõjutatud huvipooled, eelkõige kohalikud elanikud ning arendajale jääks üksnes arve maksmise roll – siis oleks lootust, et mõni auk jääb kaevamata ja kaevatud saaksid vaid mõistlikud augud.

**Tervitades,
Andrus Miller**

Neeme kauplus suletakse!

Alates 25.12.2010 suletakse Neeme kauplus.

Krista ja Aare Ennok on Neeme poodi pidanud juba 15 aastat, kuid nüüd on kätte jõudnud aeg, kus jaks on lõppemas, sest rahvast käib vähe ja poe pidamine lihtsalt ei tasu ennast ära.

Kui enamuse jaoks on Neeme pood lihtsalt koht, kust aegajalt nt jäätist või kodus ootamatult lõppenud piima osta, siis mõnede jaoks on see ainuke koht, kust kõik oma toidu- ja esmatarbevarud osta. Poe sulgemine on harjumatu ja kurb uudis igatahes kõigile.

Mis saab sellest armsast helekollasest poekesest edaspidi? Praegused omanikud on selle hoone nõus ära müüma, kui leidub mõni huviline ja ehk võtab keegi vaevaks seal taas pood avada.

Seniks jääb lähimaks poeks meile Koogi pood, mis on küll suletud ajutiselt jaanuari 2 esimest nädalat, kuni kasutuses on euro ja kroon üheaegselt, aga edaspidi ootab teid E-P 10-20.

Kes ise poodi ei pääse, võib kokkuleppel tellida endale kauba koju. Täpsemalt küsida Koogi poest või telefoni teel Riimas Ukaniselt, mob 5011907.

Neeme pood oli ka ajalehe Oma Poolsaar põhiline müügikoht, edaspidi jäävad meie ajalehte müüma Koogi pood ja Wana Kala kõrts ning lisandub Neeme Raamatukogu,

Foto: Helen Märtssoo

et leht ikka lugejateni jõuaks.

Ka meiega on võimalik kokkulepet teha, kui kellelgi soov ajaleht koju tellida, andke siis soovist teada omapoolsaar@hotmail.ee või mob 56 676 698

Terje Lindau-Kuum

NEEME MUDILA SAALI AVAMINE

15.detsembril toimus Neeme lasteaia saali pidulik avamine. Kahjuks kauaoodatud siseminister Marko Pomerants ikkagi avamise päevaks kohale ei saanud tulla, aga Siseministeeriumi poolt tuli meid tervitama Lauri Preimann, kes kinkis lasteaiale toredate muinasjuturaamatu. Loomulikult oli kohal Jõelähtme valla valitsus, allasutuste juhid ja ehitajate esindus. Sissejuhatuses edastas väike päkapikk kõigile unistuse täitumise kirjateksti. Lapsed esitasid parimaid palu oma kontsertkavadest, ning ühe lumememme laulu saatel sai pliiatsiga kätt harjutada vallavanem Andrus Umboja. Oma väikese panuse andsid ka Neeme Beebikooli kasvandikud, ning tore etteaste lõppes ühistantsuga „Aisakell“.

Sirje Põllu

Neeme tee ehitus

Ruu-Ihasalu mnt ehk Neeme tee I etapp on nüüd valmis ja sellega seoses on tekkinud mõned küsimused, millele vastas Meelis Kann, Nordeconi kvaliteedijuht.

1. Millal alustate ülejäänud teelõigu ehitusega?

II etapp algab kevadel 2011 peale lume sulamist.

2. I etapi ehituse käigus toimus ümbersõit läbi Ihasalu küla, kus nüüd külatee väga halvas seisukorras, kas rikutud tee taastatakse?

Kasutatud ümbersõit oli ka enne kasutamist kehvast seisukorras. Enne liikluse Ihasalu teele suunamist parandas Töövõtja kattes olnud lõõkaugud. Peale ehitustööde lõppu oli Töövõtjal plaanis ümbersuunamise ajal tekkinud lõõkaugud parandada, kuid vihmaste ilmadega ei saanud pindamist

tehnoloogiaga auke täita. Viimased lõõkaugud täidetakse 47. nädala jooksul asfaltseguga.

3. Miks uus tee Neeme külas võrreldes ülejäänuga nii kõrge on? Lisaks sellele, et see väga harjumatu on, rikub see vana kaluriküla miljööd.

Tee-ehitus Neeme külas on teostatud vastavalt projektile (Projekti tellija Maanteeamet). Kõrguste erinevus külas on nii suur, et tagada sadevete äravool.

4. Kas saarekene Neeme küla alguses kihutajate pidurdamiseks ei oleks võinud mõlema suuna jaoks olla - praegu tullakse külla sisse nõ vastassuunas, et ei peaks hoogu maha võtma?

Ohutussaar Neeme küla alguses on liikluskiiruse aeglustamiseks ja on ehitatud vastavalt projektile. Saare „paun“ asub ühel suunal, kuna asulaväliselt teelt asulasse sisenetakse sellest suunast. Liikluseeskirjade rikkujate vastu see paraku ei aita ja nendega peab tegelema Politsei.

4 ajalugu

Jõulutraditsioonid

Minu lapsepõlves olid pühad väga tähtsad, eriti jõulud. Jõuludeks ettevalmistumine algas juba detsembri keskel suurpuhastusega.

Lapsed olid kergematele töödele kaasatud. Selleks ei olnud sundi, me ise tahtsime kõike koos teha. Toomapäevaks pidid olema toad trois (korras).

Algas õlletegu, mis oli põnev. Astja toodi kööginurka. Kadakaoksad asetati astja põhja, peale valati küpsetatud linnased ja kuum vesi. Ootasime pingsalt, millal virre astjast vannikusse voolab. Olime meie köögis kõik koos – vanad, lapsed, külalapsi oli ka. Toop käis ringi ja me kõik rüüpasime virret. Olime kui degustaatorid, sest meie käest küsiti: „Kuidas virre mekib, kas on magus?“. Oli magus küll. Virdest sai õlu, see oli ainuke jõulujook, mida pakuti ka külalistele. Ma ei mäleta, et jõululaual oleks teist kangemat kraami olnud.

Vorstide valmistamine oli ka põnev. Meie külas tehti valgeid tanguvorste. Mäletan, kuidas me istusime ümber ema ja aitasime oma väikeste kätega vorstiputru soolikatesse suruda. Vorstirõngaid sai palju, neid jätkus ka kolmekuningapäevaks.

Saia küpsetati jõululaupäeval. Sel ajal söödi saia ainult pühade ajal. Pereemad jagasid heldelt saiapiima ka nendele

peredele, kellel piim puudus. Me, lapsed, olime siis päkapikud, kes piima kohale toimetasid.

Saia tehti hulgi, nii palju, kui ahju mahutus. Terve maja täitus magusast saialõhnast. Kui ema saiad ahjust välja võttis, asetas need pikale pingile, peale laotas linase valge rätiku. Kaapekakust lõikas ta igaleühele tükikese võrratut ahjusooja saia, mille maitse ei unune.

Traditsiooniline jõulutoit oli keedetud seapea koos kaalika ja kapsalohkudega, tanguvorstid ja kalasült.

Jõululaupäeval suitsesid juba homikul kõik küla saunakorstnad. Sauna viidi ka tited ja raugad. Keegi ei jäänud pesemata, sest jõuluõhtu oli eriline.

Kui meie saunast tuppa jõudsim, ootas kuusk ehtimist. Meil ei olnud ühtegi jõuluehet. Kuusele riputasime präänikud ja läikivad narmastega pikad kompekid, elavad küünlad. See oli maailma kõige ilusam jõulupu.

Jõuluõhtul luges isa jutlust (evangeliumi). Lauldi palju jõululaule. Me, lapsed, lugesime salme, silmad suunatud jõulupuule, mis säras küünalde valguses. Need laulud, mis kodust kaasa anti, on mälus säilinud siiani.

Jõuluõhtul jäeti toit lauale ja lambid põlema. Nii oli jõuluõhtul kogu küla valge, sest sedasi tehti igas majas.

Kui ilm ja teeolud lubasid, siis mindi jõuluõhtul kirikusse. Mäletan ühte kirikusõitu. Isa rakendas Nelli saani ette, ema laotas tekid istmetele. Meid vanema vennaga võeti kaasa. Sõit käis mööda talveteed, läbi metsa, üle soode ja heinamaade Jõelähtme kirikusse. Kirikust mäletan ma põlevaid kroonlühtrid ja hästi suurt kuuske. Miks kuusel maiustusi peal ei olnud, see jäi mulle mõistatuseks.

Kirikust kojusõit oli meeleoluline. Kuu valgustas teed, tähed särasid. Nelli tegi head traavi. Kõige toredam oli, et meid lubati vennaga kordamööda saani kannustel seista. Lumi krudises ja lendas õhku ja me ulatusime puuokstelt lund alla raputama.

Igal jõuluajal meenuvad lapsepõlve jõulud. Tänapäeva lastele tunduvad need vast igavad, meil ei käinud kodus jõuluvana ega tehtud suuri kingitusi. Miks need siis olid meile erilised? Need olid traditsioonid, mis kandusid üle põlvkondade. See oli jõuluootus, ühistegevus, kooslaulmine, ehtne jõulupu. See kõik oli suur kingitus, mis on säilinud siiani.

Meenutas Elsa Laugasson

Foto: Laane Tallid / internet

seltsi tegemistest 5

Neeme Naiste Rannavalve Seltsi sünnipäev ja Neeme Rahvamaja Sügispidu

Novembrikuus on NNRS sünnipäev. Seekord sai seltsil täis 4 auväärset aastat. Peo pidamise kohta leida polnudki nii lihtne: küll kaalusime rongisõitu Tartusse, küll restorani külastust Tallinna, küll varitee vaatamist ja diskot.

Lõpuks otsustasime peo pidada 6. novembril kodus armsas Neeme Rahvamajas Maria-Marika Kurveti poolt korraldatud Sügispeol. Muusikat tegi KVBänd Rakverest ja vapramad tantsulõvid pidasid vastu varaste hommikutundideni. Oli kuulda, et bändil said enne laulud otsa, kui rahval tantsutuju. Peomeeleolu hoidis üleval ja naerutas Margus Abel. Tema viis läbi ka viktoriini, mille võitis loomulikult üks NNRS tarkpeade võistkondadest! Sünnipäevalapse pika ja piduliku sünnipäevalaua eest hoolitses Wana Kala. Tordi kinkisid kena žestina seltsi naiste abikaasad, kes olid samuti peole kutsutud.

Pidu oli hästi tore ja lõbus, lõppkokkuvõttes võib sellega väga rahule jääda, et seltsi sünnipäeva just sel moel pidasime. Artikli autor käis rahvamaja peol esimest korda. Tuleb tunnistada, et sellise eeskava, korralduse ja muusikaga pidu on muutunud tänapäeval täielikuks nähtuseks omaette. Naljalt selliseid stiilipuhtaid külapidusid enam ei korraldata. Ja seda enam oli kurb kuulda, et inimesi käib rahvamaja pidudel üha vähem, seeetõttu on raske nende korraldamiseks toetust saada ja suure küsimärgi all on pidude edasine

toimumine. Kahju, kui külaharvas ei oska hinnata seda, et niigi nappi kooskäimise, pidutsemise ja tantsimise võimalust pakutakse ju tegelikult imeväikese raha eest, samas väga armsas ja nostalgilises vormis. Siit üleskutse: kõik neemekad järgmisele rahvamaja peole!

Ja NNRS-l on järgmisel aastal tulemas juba esimene juubelisünnipäev!

Mari-Liis Ilover

Külas Saue Naisseltsil

See oli 27. september, kui Neeme Naiste Rannavalve Selts tellis bussi ja sõitis eelnevalt kokkulepitud koosviibimisele Sauele. Külakostiks sai võetud puidust kandik ja silmupurgid, mis tehtud kohalikust toormaterjalist. Põhieesmärk oli sõprussidemete edendamine, aga ka soov midagi ühiselt ette võtta. Nii saidki kaasa võetud kalossid, et need koos Saue naistega spetsiaalsete värvidega kaunistada.

Fantaasiat jagus kõigil kuhjaga. Odavatest kalossidest said tõeliselt vahvad mustriksid ja kallihinnalised jalanõud. Iga kord, kui neid jalga panen, meenub tore sündmus, mis ühiselt sai ette võetud.

Saue naised olid ka lauakatmisel tublisti vaeva näinud. Seal oli nii omatehtud leiba, kooke kui pirukaid. Kokku lõime ka šampusepokaale.

Järgmisel kohtumisel peame omaltpoolt midagi eripärast välja mõtlema, aga usun, et see polegi nii raske, sest meil on see, mida pole Saul - muidugi meri.

Sirje Põllu

6 varia

Minu võidureis Rootsi

Kaluritepäeval toimus traditsiooniline reisi loosimine, millest ka mina osa võtsin. Valisin omale numbriks 111 ja see number osutus võidunumbriks.

Reisile minekut tuli küll kaua oodata, aga lõpuks 7. oktoobri õhtul sõitsingi koos emme ja vanaemaga Rootsi. Juba mitu päeva varem tuli mul ärevus, olin seda sõitu juba kaua ju oodanud. Ja lõpuks oli ka kell nii palju, et sai laevale minna. Me saime oma kajuti kõige viimasele tekile. Laeval vaatasime ringi, mis seal on ja millised üritused toimuvad. Selleks hetkeks, kui laev hakkas sadamast väljuma, läksime tekile seda vaatama, algul ma ei saanudki aru, et laev liigub, aga siis mingil hetkel märkasin, et maa on kuidagi kaugel ja nii me sõit algaski. Õhtul hiljem vaatasime tsirkuse eeletendust, midagi erilist seal polnud. Aga päris etendust ma ei jõudnudki ära oodata, kuna uni tuli enne peale.

Hommikul tõusime liiga vara üles, kuid hästi tore oli vaadata, kuidas laev saarte vahel sõidab. Lõpuks jõudis laev Rootsi ja me saime minna Stockholmi linna vaatama. Jalutasime linnas ringi, nägin kuningalossi ja hästi palju ilusaid suuri ja vanu maju. Mulle väga meeldib see linn. Käisime ka shoppamas, see oli eriti tore, seal oli nii palju suuri ja lähedaid poode. Lõpuks oli kell juba nii palju, et tuli hakata tagasi laevale minema. See viimane jalutuskäik oli väga väsitav. Laeval tahtsid emme ja vanaema veidi pikutada ning ega siis minulgi muud üle ei jäänud - pikutasin ka mina ja nii sügav uni tuli, et kukkusin lausa voodist maha ja magasin põrandal edasi.

Kui kell sai nii palju, et sai õhtusööki sööma minna, siis me

ka läksime. Söögid olid head, aga eriti meeldis mulle see, et jäätist oli palju. Õhtusöök oli väga mõnus.

Aga kuna me pikutasime enne, siis laupäeva õhtul vaatasime tsirkuse etendust. Mulle meeldis, kuidas tantsijad tantsisid ja kuidas üks mees rippus ja teda keerutati kõie otsas. Mustkunstnik tegi ka vahvaid trikke. Kui etendus läbi sai, siis ma tantsisin veel emmega natuke ja peale seda läksime magama. Hommikul, kui tõusime, olimegi taas tagasi kodus. Reis Rootsi meeldis mulle väga, läheks teinegi kord veel.

Anna-Maria Paomees

KINGI KOOLILE RAAMAT!

Hea külaelanik!

Koolilastel on väga raske küla raamatukogust leida eakohast raamatut. Isegi kui raamat on olemas, siis saab seda lugeda vaid üks õpilane korraga. Avaldame nimekirja kooli soovituslikust lugemisvarast, et te saaksite ka oma kodu raamatukogu üle vaadata. Kui teil leidub kodus mõni raamat, mida ise ei ole ammu juba lugenud ning soovite, et raamat leiaks taas kasutamist, siis koolilapsed tunnevad sellest suurt rõõmu.

Raamatut võib annetada, laenutada, kinkida. Igale raamatule kirjutatakse sisse ka kinkija nimi ning kuupäev, et heategija ei jääks märkamata.

SOOVITUSLIK LUGEMISVARA:

1. klass

1. Silvi Väljal „Jussikese seitse sõpra”
2. Ellen Niit „Triinu ja Taavi jutud”
3. Samuel Maršak „Kaksteist kuud”
4. Eno Raud „Sipsik” ja „Peep ja sõnad”
5. Eva Janikovský „Kui ma oleksin suur”
6. Thorbjørn Egner „Sööbik ja Pisik”
7. Felix Kotta „Tublid loomad”
8. H. Christian Andersen „Pöial-Liisi”

2. klass

1. Aino Pervik „Kollane autopõrnikas”, „Kollane autopõrnikas sõidab ringi”, „Pätu” ja sari „Paula elu”
2. Kristiina Kass „Käru-Kaarel”
3. Andrus Kivirähk „Limpa ja mereröövlid”
4. Veiko Belials „Ossum-Possum pannkoogielukas”
5. Jaan Rannap „Jänese poeg Juss ja karupoeg Kusti” ja „Nublu”
6. Liili Remmel „Päkapikumetsa lood”
7. Tõnu Seero „Jürimari pere lood”

3. klass

1. Astrid Lindgren „Vahtramäe Emil” ja „Bullerby lapsed”
2. Janno Põldma „Dzuudopoisid”
3. Aino Pervik „Kunksmoor”
4. Oskar Luts „Nukitsamees”
6. Erich Kästner „Veel üks Lotte”
7. Otfried Preussler „Väike noid”
8. Kristiina Kass „Samueli võlupadi”
9. Kristel Salu „Viljaküla Brita memuaarid”

4. klass

1. Juhan Smuul „Meremees Murka”
2. Apeli „Üle linna Vinski”
3. Anton Hansen Tammsaare „Meie rebane”
4. Astrid Lindgren „Hulkur Rasmus”
5. Eno Raud „Roostevaba mõök” ja „Kalevipoeg”
6. Iko Maran „Kuidas kasvatada lapsevanemaid”

5. klass

1. J. R. R. Tolkien „Kääbik”
2. F. Molnar „Pal-tänavä poisid”

3. Jaan Kross „Mardileib”

4. Astrid Lindgren „Röövlitütar Ronja”
5. S. Rannamaa „Kadri” – tüdrukutele;
- M. Twain. „Tom Sawyer” – poistele
6. F.H. Burnett. „Salaad” (lühendamata)
7. Lena Lilleste „Inimröövlid Internetis” või muu Lena Lilleste teos

6. klass

1. Stephanidesed „Iidsete aegade lood” või E. Petiška „Vanakreeka muistendid ja pärimused”
2. J. Verne. „Saladuslik saar” või „Viieteistkümnendaastane kapten” või „Kapten Granti lapsed”
3. K. Thorvall. „Isa aseaine”
4. C. Nöstlinger. „Vahetuslaps”
5. Reinla „Miikael”
6. E. Kästner „Emil ja salapolitseinikud”
7. E. Bornhöhe „Tasuja” või E. Kippel „Meelis”
8. Lena Lilleste „Murdvargus koolis”, „Elu ohus” või „Kõhi pappi, või muidu...”

Rattavõistlus „Ihasalu ring“ 2010

7. novembril toimus Neemes rattavõistlus „Ihasalu ring“, millega tähistasime uue Ihasalu-Neeme teelõigu valmimist ja tegime algust uue traditsiooniga. Vaatamata külmale ilmale ja hommikul maha sadanud lörtsile tuli ajalehe Oma Poolsaar ja Neeme Rattaklubi korraldatud üritusele 21 võistlejat Neemest, Ihasalust, Kaberneemest ja isegi Kolgast.

Täiskasvanute võistlusrajaks oli umbes 8 km ring läbi Ihasalu küla ja mööda uut asfaldit, lastevõistlus toimus Neeme küla vahel. Reegliteks oli, et mehed pidid kaaluma koos rattaga vähemalt 100 kg ja rattal ei tohtinud olla üle 7 käigu ning naised pidid koos rattaga kaaluma vähemalt 80 kg ja rattal ei tohtinud olla üle 5 käigu, et ikka kõigil võrdsed võimalused oleksid. Lastele seekord reegleid ei olnud, kuna me ei osanud oodata niipalju huvilisi, järgmisel aastal aga kindlasti parandame ennast, et ka lastel võrdsed võimalused oleksid.

Ihasalu ringi läbis kõige kiiremini Urmas Hallika Kolga Pasunakoorist, ajaga 18,10, II kohale tuli Vahur Torin Neeme Rattaklubist, ajaga 19,14 ja kolmandana finiseeris Katrin Metsoja Neeme Naiste Rannavalve Seltsist, ajaga 20,07, kes oli seega kiireim naisvõistleja. Lastest oli kiireim Kristjan Kuum, teiseks jäi Laura-Anett Leonidov ja kolmandaks Triinu Prants.

Peale võistlust kogunesime kõik Wana Kala Kõrtsi sooja hernesuppi ja kaneelisaiu süüa ning parimatele auhindu jagama.

Auhinnad olid Ihasalu küla poolt ning 3 parimat meest ja naist said mälestuseks kaunid ja ainulaadsed meened, mille autoriks oli Villu Vares.

Järgnevatel aastatel hakkab see üritus toimuma rattahooaja lõpus aga enne esimesi külmasid ning siis ootame võistlema rattasõidu huvilisi üle kogu Eesti.

Suured tänud Ihasalu külavanemale, Villu Varessele, Neeme Rattaklubile ja Wana Kala Kõrtsile, kes aitasid seda toredat päeva korraldada ning kõikidele osavõtjatele, kes andsid innustust sellist asja ka edaspidi teha!

Terje Lindau-Kuum

Ühisstart

Wana Kala Kõrtsis

Tulemused:

Mehed:

1. Urmas Hallika 18,10
2. Vahur Torin 19,14
3. Robert Weber 20,47
4. Ragner Paevere 21,41
5. Heiki Lilienthal 24,44
6. Raul Raudsepp 25,04
7. Raimo Kägu 27,04
8. Eiko Tänav 27,05
9. Tõnu Piibur 28,09

Naised:

1. Katrin Metsoja 20,07
2. Evelin Sarapuu 21,34
3. Triin Lindau 26,44
4. Julia Weber 36,29

10 persoon

Särtsu ja elurõõmu täis Heina-Asta

Küllap meie tegusat Astat tunnavad mingil määral kõik. Aga ikka tahaks ju ka lähemalt midagi teada saada. Puhtusest säravas ja hiljutisest sünnipäevast lilli täis toas kohvitassi taga möödusid tunnid otsekui linnulennul.

Alustame kohe päris algusest. Ma olen pärit Laiuse vallast, Sadalast. Koduküla nimi oli Kodismaa ja kõige kummalisem, et minu perekonnanimi oli Kodis. Nagu minu maa oleks. Ja sealt, kui ema ära suri, siis ma kolisin tädi juurde Palamusele. Seda ma pean kõige rohkem oma koduks, sest väga lapsepõlve ma mäletan vähe. Ja sealt viis elutee mind Tartu. Õde abiellus ja kuna mul enam kedagi muud ei olnud, sest tädi põgenes küüditamise eest, siis õde jäigi mulle emaks ja kasvatajaks ning võttis mind nagu kohvrit kaasa.

Kui vana sa olid siis?

7 olin, kui ema suri, 16 olin, kui Tartu läksin ja 20, kui abiellusin ja läksin Rohuneeme elama. Ja seal olin siis...10 aastat. Tütar oli viiene ja poeg ei olnud veel aastanegi, see oli 68ndal aastal, kui ma tulin siia, Neeme elama.

Mismoodi sa siia sattusid?

Siia sattusin nii, et mul polnud enam Rohuneemes elamist, kuna mul pere läks lõhki ja läksin sealsesse klubisse tegelaste tuppa elama. Olin sel ajal seal klubi juhataja. Andsin korteriavalduse kolhoosi, aga korterit ei olnud. Ja sel ajal ühinesid siit Sõpruse kolhoos ja Kirovi kolhoos ja siin leidis vabu kortereid. Tegelikult määrati mulle hoopis teine korter teises maja otsas, aga et seal olid veel lahkunud raamatupidaja asjad ees, siis pakuti mulle seda ajutiselt ja siia ma siis jäingi.

Kui ma esimest korda siin vaatamas käisin, siis ma mõtlesin, et siia tori põrgu ma küll elama ei tule – muud pole, kui mets-mets-mets. Ja kui Tartust õde tuli vaatama, siis tema ka ütles, et hull koht – mets-mets-mets ja siis õudne meri. Pool eluaega ütlesin mere kohta jõgi, sest olin harjunud Tartus Emajõeaga. Kodus maal oli meil ainult tiik.

Esimesed viis aastat ma käisin kogu aeg Rohuneemes vaatamas igasuguseid vanu osmikuid – oleks ainult raha, ma ostaks selle ja tuleks tagasi. Ja nüüd mul seisab Rohuneemes osmik tühjana ja pakutaks mulle paari miljonit, et mine sinna elama – ei lähe, sest ma ei taha

Neemest ära minna. Nii armsat kohta teist ei ole ega tule ka. Ma loodan, et ma lõpetan siin oma elu.

Räägi siis ka oma siinsest elust.

Siin ma tegin ikka neid töid, mis parajasti ette tulid, nagu Rohuneemeski. Aga mul on õnne olnud elus kogu aeg. Siis kui Avo sündis, ei kujutanud ma ette, mis must saab. Et kahte last kasvatada, siis klubijuhataja koha ma tahtsin ära anda ja jätsin omale ainult koristaja koha, millest sai ainult 25 rubla palka. Alimendid olid ka sel ajal vaid 5-6 rubla. Ja siis toodi Rohuneeme klubisse tööstusvoolu õmblusmasinad sisse ja lastega või viletsama tervisega naised said seal tööd teha. Tavalisi tööriideid ja kindaid ja...Mina kartsin seda tööstusvoolu õmblusmasinat nagu vanapagan välja ja ütlesin, et mina seda tööd küll ei tee. Ja siis ütles juhataja nii toredalt, et kas sa mõtled 25 rublaga hakata lapsi kasvatama, istud masina taha ja hakkad õmblema. Ja nii oli, et see mulle kõige vastumeelsem töö oli ainuke, mida ma taga nutsin, kui see ära kadus. Sest siis ma sain lastega kodu olla. Ma tegin öösel tööd, päeval aga tegelesin lastega. Ja ilmselt tänu sellele, et ma nendega sain olla, jäi lastel nii mõnigi temp tegemata. Siin oli niimoodi 5-6 õmblejat kodus ja minulgi lubati õmblusmasin Rohuneemest kaasa tuua. Aga siis äkki leiti, et kalurikolhoosil ei kõlba õmmelda ja päevapealt oli see õmblemise töö kadunud. Ainuke koht, kuhu tööle minna, oli siis kalatsehh. Mul läks poeg siis just esimesse klassi. Kool oli siis Jõelähtmes ja laste koolimine oli ikka väga

keeruline. Mõtlesin, et oleks kuu aegagi veel seda õmblemist olnud, et poega kooli saata. Aga nüüd ma ütlen, et see oli õnn. Kui ma oleks nunnutanud ja poputanud teda, mine tea, mis tast oleks saanud. Aga siis ma läksin tööle, enne panin taldrikud ja kausid äratuskella alla. Ise tema pidi ärkama, sööma, minema, tulema ja õppima. Astridil oli tervis vilets, tema käis Haapsalu Sanatoorses Koolis. Seal internaadis hoolitseti nende eest ka parasjagu. Praegu tehakse kõik ära, isegi koristama ei pea nad ise. Aga tol ajal nad pesid isegi pesu ise. Ja nii nad õppisid paremini tulevases elus hakkama saamist.

Aga siis kadus kalatsehh ära. Hakati seal hoopis plastmassist nõõpe tegema. Siis ma õppisin nõõbitöö ära. Vahepeal ei olnud ka seal tööd, siis õppisin plekitsehhis konservikarpide tegemise ära, olin stantside peal. Kõik võimalikud ja võimalatud tööd on ära proovitud.

Ja juhtus, et elu tõi uuesti mulle klubitöö kätte. Nagu ma ikka ütlen, igal asjal oma head, oma vead...Oli meil siin klubi asendusjuhataja, kui eelmine juhataja oli lahkunud. Temalt paluti ainult, et tehku nädalas kord-paar uks lahti, et lapsed saaks seal mängimas käia. Siis toimus ikka pidusid ja tehti kriukasid ka. Ja meil oli suur disko, aga korraldajad olid Kaberneemest hoopis. Ja nemad olid teinud Kaberneeme kuulutuse (meil oli tavaline kuulutus), kus oli vist Brežnev maduussiga üles poodud või midagi niisugust, mina seda ei näinud. Ja muidugi keegi saatis selle kuulutuse Noorte Hääle toimetusse

persoon 11

ja päevapealt oli asendaja vallandatud ja siis paluti minul natukeseks klubisse minna, kuna ma olen enne seda tööd teinud.

Nii ma läksin klubi juhatajaks ainult ajutiselt. Aga nagu ikka, annad kuradile sõrme, võtab käe. Ja muidugi mulle kõige rohkem meeldib klubitöö. Mul oligi omal ajal plaan minna Viljandi kultuurikooli. Aga siis, kui mina jõudsin oma 7 klassi läbi, et sinna minna, siis tulid juba keskkoolinõudmised ja kui ma juba Neeme tulin, jäi õppimine katki.

Tegin seda tööd armastusega ja minuga oldi täitsarahul. Aga kui meile tuli siia lasteaeda koorijuhtimise lõpetanud inimene tööle ja tal oli seal veerand kohta ainult, siis mul oli piinlik ja ma palusin teda, et tule klubi juhatajaks ja tulin ära.

Täiesti ära?

Jah, ja läksin plekitsehhi. Aga noh, laulnud ja kõikvõimalikud asjad olen ma kogu aeg klubis kaasa teinud. Ja nüüd ma hüppan natuke tagasi, siia tulles ma algul mõtlesin, et ei lähe kuskile, laisklen kodus ja õmblen. Aga samal aastal tuldi minu juurde ja paluti appi pensionäride pidu korraldama. Ja nii ma läksin. Kevadel ma juba juhendasin rahvatantsuringi, kolm paari tantsis selle peol. Leili (Leili Saem) õpetas lauljaid, laulsime naistepäevapeol ja... ühesõnaga - läks lahti ja siimaani.

Nii et seda klubitööd oled sa tegelikult teinud kogu aeg?

Jah, mingil määral olen, jah, kogu aeg tegutsenud. Rohuneemes ka, ega sel ajal mingeid ringitasusid ei olnud, aga...ise ma ei osanud, aga õpetasin lastele käsitööd ja näiteringi ja...

Kuidas sa siis niimoodi õpetasid, kui ise ei osanud?

Noh, eks ma siis ise ka õppisin seal kõrval.

Kui ma klubist ära tulin ja plekki läksin, siis tuli juba noorelt pensionile jääda, aga mingi aeg ei tohtinud pensioni kõrvalt tööd ka teha. Aga ma sain vist paar kuud pensionil olla, kui tuli seadus, et võib jälle tööd teha. Siis tuli juba Eesti aeg ja Nemeks ja ma läksin jälle plekki tööle.

Kui Nemekski hakkas ära kaduma, siis avanes võimalus koolitädiks minna. Peaaegu 10 aastat olin koolitädina ja praeguseni olen veel rahvamaja koristaja. Nii et nädalavahetustel, kui ikka mingid üritused on, siis ma ikka käin sätimas ja koristamas. Algul, kui ma selle koolitädikoha ära ütlesin siis keegi ei uskunud. Aga mul oli lihtsalt piinlik,

tol ajal siin paljud nooremad inimesed jäid tööta ju ja mina olin peaaegu 70nene.

Aga ma ütlen, et elu on mind hellitanud ja hoidnud. Marika kutsus mind rahvamaja koristajaks. Ta ütles nii toredalt, et sa ju tuled niikuinii laulma ja peole, miks sa ei võiks siis olla kirjas, aidata mind nädalavahetustel ja saada ka natuke pensionilisa. Ja nüüd, kui peod lõppevad, siis me vastastikku täname teineteist. Kui Marika poleks mind kaubelnud, ma istuks võib-olla kodus ega tahaks toastki välja tulla. Vot see oleks kõige õudsam lugu ja tänu sellele, et ma olen kogu aeg rakkas olnud, tunnen ennast oma vanuse kohta...kui peeglissee ei vaata, väga... vaprana, ma ütleks. Tervise ega millegi muu üle ei saa nuriseda.

Ma vaatan, jah, et sul on ikka raudne tervis, kui näen sind iga ilmaga pikki jalutuskäike ette võtmas.

Eks see mind püsti hoiabki. Ma ikka imetlen oma öde. Praegu ta on üle 80, aga ei lase noortel puid ka sisse tuua, teeb kõik ise, kauples isegi naabritelt omale peenramaad juurde. Ta käib omakasvatatud lilli müümas ja vehib iga päev tööd teha.

Ühesõnaga – see tragidus on teil siis geenides?

Jah! Mu vanaema oli olnud ka hästi vapper, üle 70neselt ka veel käis karjas lastele vabu päevi andmas.

Mida sina arvad, miks tänapäeval on pidudel vähe rahvast?

Minu meelest meil on praegu hästi palju noori emasid ja võib-olla see ongi asi, miks rahvast käib vähe peol. Nad on lastega kodus, nad on nädala sees külast väljas, suurem enamus tööal kuskil ja siis ongi ainukesed üritused, kuhu nad jõuavad, emade- ja isade-päev, või näiteks suur kevadpidu. Vot siis nad tulevad koos lastega. Aga ega tea, kas siiski tulevad. Kui nad on ikka kogu aeg nädala sees tööl, siis nad tahavad nädalavahetusel oma perega kodus lihtsalt olla. Kahjuks elu lihtsalt on niimoodi kujunenud.

Ma ikka meenutan seda, kui Neeme klubi oli kõvasti rahvast täis. Üle saja inimese oli piletitega saalis, rahvas ei mahtunud saali, kui oli laudadeta tantsuõhtu. Üks-ühe kõrval tantsisid niimoodi, et liigutada ennast ei saanud. Ja laudadega peol ükskord, see oli vist Karl Madisega pidu, ühed tulid kodust oma lauaga, aga seda polnud enam kuhugi panna. Ükskord oli aga niisugune asi, mis mul ka eluaeg meele on. Saal oli täiesti täis ja siis üks oli nii tige, et

saali ei mahtunud, läks välja ja viskas vastu ust mingi tossupommi, kogu koridor oli haisu täis.

Aga mismoodi tol ajal neid kuulsaid ansambleid siia kutsuda sai, kas kolhoos siis maksis kõik kinni?

Jah, ainuke, milleks me piletiraha kogusime, oli laudadega pidu, et midagi lauale panna. Aga oli ka nii, hiljem, kui orkestrid juba ka rohkem raha nõudma hakkasid, et rahvast oli nagu küll, aga ikkagi raha kokku ei saanud. Siis ma nuputasin, kust raha laenama minna ja siis tulid ühed tuttavad meremehed Rohuneeme poolt, kes lihtsalt andsid puuduva summa.

Ühe loo ma räägin veel, kuigi seda pool küla kindlasti teab. Mina olin noor, alles alanud. Oli kaluritepäev ja rahvast saal puupüsti täis. Kolhoosi ansambel Sommeri Jaani juhendamisel oli mängimas, solistik Anu Anton. Pidul hakkas juba lõppema, aga rahvas tahtis edasi pidutseda. Nõuti aga veel merelaule ja muud. Mõtlesid siis ja Anu Anton hakkas laulma seda metsavendade laulu. Sellel ajal oli see keelatud. Laupäeval oli pidu ja mina polnud siis veel aastatki olnud ja enne seda just oli see diskojuhtum ju olnud. Esmaspäeval tuldi mulle järgi, viidi Kirovisse aruandmisele, mis lahti. Muidugi jäi Anu oma korterist, mille järjekorras ta oli, kohe ilma ja töölt täielikult lahti. Minul 90% preemiat läinud. Aga pilllimehed olid kavalad, nemad ütlesid, et ei kuulanudki, mida Anu laulis, mängisid suvalist 3-duuri lugu taustaks lihtsalt. Siis, kui juba uuel Eesti ajal Anu Kostiveres ringijuhendaja oli, siis ta ütles mulle, et Asta, hakkame nüüd metsavendi laulma, nüüd võib seda ju laulda. Nüüd on hoopis see imelik, kui sa ei laula seda.

Aga üht-teist võis ka omal ajal saavutada, kui oskasid küsida ja põhjendada. Mina näiteks sõdisin välja loa lapsed alkoholiga peole kaasa võtta, et nad väljas ei hulguks ja pätti ei teeks. Samuti sain loa kuusk varem klubisse tuua ja jõuluajal nääripidu pidada, sest rahvas töötas kahe vahetusega ja pidu sai teha vaid nädalavahetusel. Läksin partorgi juurde ja seletasin, siis tema helistas linna ja rääkis ka loo oma ülemustele ära ja ma saingi loa. Peaasi, kui küsisid ette, mitte ei teinud salaja.

Põnevat juttu jagus meil tegelikult veel kauaks, aga paraku seab leheruum omad piirangud.

Naabrinaisel käis külas Kadri Prants

12 koolielu

Neeme kooli sünnipäeva viktoriin

Pane end proovile. Hinda oma teadmisi. Kui oled lugenud kokku õigete vastuste punktid, saad teada seda, mida sa veel ei teadnud.

Vastused on toodud peegelpildis küsimuste all.

Küsimused

1. Kus käisid Neeme ja Ihasalu lapsed koolis, kui Neemes koolimaja ei olnud?
2. Mis aastal ja kuhu asutati Neeme külasse kool?
3. Kes oli Neeme kooli esimene õpetaja?
4. Mis aastal ehitati Neeme esimene koolimaja?
5. Millised ehituslikud muudatused tehti Neeme koolimajas aastal 1922?
6. Alates 19. jaanuarist 1939. aastal said õpilased esmakordselt koolimajas söögivahetunnis teed juua. Kui palju pidid lapsed tee eest raha tooma ja kes teed keetis?

Tulemused:

25 - 22 punkti

Olete suurepärase kodulootundja. Teie teadmised on eeskujuks kõigile, võite tunda end täisväärtusliku külaelanikuna.

21 - 18 punkti

Teie teadmised on head. Teie lapsed tunnevad uhkust selle üle, et ka tema vanemad teavad tema kooli lugu.

17 - 13 punkti

Rahuldav. Te teate, et külas on kool, mis on kestnud juba sajandi ja te peate selle kestmist iseenesest mõisteta.

0-12 punkti

Õnnitleme! Te saite täna teada palju fakte kooli kohta, mis asub teie enda kodukülas.

7. 1934. aasta suvel hakati ehitama seda maja, kus teiegi täna õpite. Vallavolikogu tegi otsuse paluda koolimaja ehitamiseks riigilt laenu. Kui palju kokku laenati?
8. Millal alustas Neeme kool tööd selles majas?
9. Mitu klassiruumi oli uues koolimajas?
10. Mis aastal Neeme kool likvideeriti?
11. Millal Neeme kool taasavati? Mitu õpilast oli esimesel aastal koolis?
12. Mis on meie kooli ilusaim traditsioon?
13. Millal on Neeme kooli sünnipäev (kuupäev) ja kui vanaks Neeme kool sel aastal saab?
14. Millises kuus on koolijuhataja sünnipäev?
15. Mis on õp Marika ülesanded siin majas?

**Head nuputamist!
Neeme kooli õpetajad**

1. Kaberla koolis (1 p)
2. 1897. a. Mariti talu kambriks (2 p)
3. õp Elmann (1 p)
4. 1899. a. (1 p)
5. ehitati ait koos puukuuuriga, aga see ei saanud päris valmis, vahetati koolimaja katus, klassiruumide seinad lubjati valgeks (3 p)
6. 10 senti; koolijuhataja abikaasa (2 p)
7. alguses 5000 kr, hiljem juurde 2000 kr = 7000 kr (1 p)
8. jaanuar 1936. a. (1 p) NB! Kui ainult aasta, saab 0,5 p
9. 3 klassiruumi (1 p)
10. 1974. a. (1 p)
11. 1991. aastal, 4 õpilast (2 p)
12. 6. kl loeb ette lõpukõne, mis pannakse pudelisse ja maetakse istutava puu alla (1 p)
13. 25. oktoobril, 113-aastaselt (2 p)
14. mais (1 p)
15. meetode, sõnakunsti õpetaja, rahvamaaja juhataja (4 p)

Õiged vastused:

Kooli Comeniuse projekti webEcam 2009-2011 teine tegevusaasta

Meie Comeniuse kunstiteemalise projekti webEcam 2009-2011 teine tegevusaasta algas ettevalmistustega nii 2. projektikohtumiseks Leedus kui ka ühtlasi 3. kohtumiseks ja projekti lõpetamiseks eeloleval suvel Eestis. Euroopa keelte nädalal kogusime teadmisi partnermaade kohta. Koostasime mõttekaartide abil Prantsusmaa ja Leedu teemalised plakatid ning valmistasime ja maitsesime rahvustoite. Tegime juba algust lõppkontserdiks laulumängude õppimisega, sest ega leedu ja prantsuse keel väga lihtsad ei ole.

Projekti lõpuks on kavas parimatest õpilastöödest koostada 3 kooli ühine kunstimapp. Meie õpilased saavad võimaluse prantsuse lastega ühel ajal (meie puhul küll pärast kuuajalist vaheaega!) - juuli alguses - oma viimast koolipäeva pidada. Paneme üles näituse ning külalisõpetajad viivad läbi oma maa kultuuri- ja kunstitunnid. Toimub kontsert ning õhtupoolik on rahvuskööride päral!

Kuna järgmisel aastal on Tallinn Euroopa kultuuripealinn ning toimub koolinoorte laulu- ja tantsupidu, on olemas

kõik võimalused huvitava kultuuriprogrammi pakkumiseks meie väliskülalistele.

Inga Korts-Laur

Ootamises ja ootuses

Justkui märkamatult on kätte jõudnud advendiaeg - ootasid sa seda!? Mõtlesid sa mõnikord sellel kuuma suvel, et oh, tuleks juba lumi ja jõulud, aitab palavusest. Keegi ehk mõtles, me oleme erinevad, niisamuti on erinevad meie ootamised ja ootused.

Tahes tahtmata on nüüdseks põue pugenud ka jõuluootus ja ootusärevus. Oled sa suur või väike, olgu ajad raskemad või kergemad, ikka sa ootad seda aega ja meenutad seda tunnet, kui seisis kunagi ammu-ammu väikese südame värisedes kuuse juures, kostis kõva koputus ja tuppa astus kangesti naabronu näoga jõluvana ja miks tal küll alati see vitsakimp pidi kaasas olema... Nüüd tajud sa seda tunnet oma laste ja lastelaste rõõmust ja ärevusest säravates silmades, kui nad püüdlilikult oma salme loevad ja hommikul esimese asjana õhinal aknalaua olevate susside juurde tormavad. Mõned asjad meie elus ei muutu ja ehk nii ongi parem. Nii on see ka ootamisega, milles on midagi igavikulist ja ajatut. Ootamine on osa meie argipäevast, tugi meie unistustele. Me kõik ootame aeg-ajalt midagi, oma töös või eraelus. Lapsena ootame ruttu suureks kasvamist, ootame kirja, sõnumit või telefonihelinat oma armsamalt, esimest suudlust, ootame emaks- ja isakssaamist, ootame, oma laste esimesi

sõnu ja samme ja siis juba äkki ootame neid vastu hommikut koju. Oodates tunduvad hetked aastatena, meenutades tunduvalt aastad hetkedena.

Mõnikord võib ootamine olla piin, oodates vastust arstilt, oodates varastatud kohtumisi, oodates kedagi või midagi, mis iial pärale ei jõua. Vahest ei saa me üldse aru, et miks peab ootama ja mida on oodata. Palju oleneb ka sellest, kui me teame, kas on oodata head või halba.

Milline ootaja sina oled, kas tasakaalukas või kärsitu? Ootamine kulgeb koos ajaga, vahel viib lõputu ootamine stressi. Loomulikult oleme siis kannatlikumad ootajad, kui teame, et on oodata midagi positiivset. Hea energia kandub meisse oodates oma unistuste täitumist, ikka ootame ja loodame.

Ja kui kellegi jaoks need kauaoodatud jõulud on märkamatult läbi saanud, siis hakkame ootama uut aastanumbrit ja kõike seda, mida see endaga kaasa toob.

Ootamise vastand on ootamatus. Mõelgem siis ise, mis neist kahest on parem, turvalisem - nii et oodata tasub!

Katrin Metsoja

KÜSITLUS

Parim asi, mis juhtus aastal 2010?

Et see raske aasta pisut rõõmsameelsemalt ära saata, küsisime külarahvalt seekord positiivse küsimuse. Nagu vastustest näha võib, leidis rõõmustavat küllaga ja isegi pealtnäha raskustest võis häid asju välja kooruda. Kaunist jõuluaega ja paremat, rõõmsamat ja tegusamat uut aastat kõigile lehelugejaile!

Kadri Prants ja kogu NNRS

Täiskasvanud:

- Sind otsides. Margit Kilumetsa sama nime kandev saade võtab nii mõnelgi televaatajal silmanurgast pisara veerema. Hoopis teine asi on aga seda ise kogeda. 30. august 2010 on päev, mis ei unune iial. Nimelt sellel päeval kohtusin esimest korda oma Torontos elava õe ja vennaga, kes elab Stockholmis. See tunne on hinges nii omapärane, et seda ei oska sõnul seletada ega kirjas kirjutada. Tunnen sellele mõeldes ennast muinasjutu kangelasena. Muinasjutud lõpevad alati hästi ja mul on täielik õigus öelda, et nii ongi.
- Hakkasin trennis käima.
- Laps sai ülikooli sisse.
- Üle aastate väga soe meri, sai lõpuks isu täis ujutud.
- 2010 aasta oli üks parimaid üle pika aja. Oli soe, oli päike, oli armastust, oli pidu ja sain üle pika aja end pruuniks päevitada.
- Palju uusi sõpru.
- Kuna midagi halba ei juhtunud, siis oligi kõik hea.
- Leidsin endale maailma parima poissõbra:)
- Sain endale tüdruku, kes mulle juba ammu meeldis!
- Tulin Neeme (tööle) tagasi – siin tunnen end kui kodus.
- Parim oli see, et mind koondati ja seeläbi leidsin töö, millest olen alati unistanud.
- Meie pere parim asi 2010. aastal oli kindlasti meie pesamuna - Mirene Marie - sünd, kes otsustas ilmavalgust näha just kõige ilusamal ja lumisemal 27. novembri hommikul.
- Parim asi, mis meie perega sel aastal juhtus, oli pisipoja sünd. Iga lapse sünd on nagu suur ime, mis on alati uus, ilus ja eriline kogemus. Sellist kogemust tajub igaüks omamoodi ning see jääb alati personaalseks ja ainulaadseks. Seega elagu uued sünnid, sünnitamised ja sellega kaasnevad kaunid-ehedad kogemused!

Lapsed:

- Käisin Egiptuses.
- Jaanipäev.
- Parim asi on kaluritepäev Neemes, kuna ma võitsin peavõidu.
- Sünnipäev ja lahe suvi.
- Sain hakata tegelema oma lemmikhuvialaga.
- Ma läksin esimesse klassi ja mu õpetaja on kooli kõige ilusam.
- Sain arvutimängu, mida tahaks hommikust õhtuni mängida.

14 kokkamine

Käes on jõulukuu ja sel kiirel ajal on tore leida aega ka oma laste jaoks. Seetõttu kutsusime seekord kokkama ka seltsi liikmete lapsed, ning valmistasime koos jõuluhõngulisi toorvorste ja krõbedaid mandleid.

Vorstide jaoks on vaja värsket hakkiliha ja selle tegemist said lapsed proovida nii vana vändaga hakklihamasinaga, kui ka moodsama elektrilisega. Soolikad leidsime Keskturult, need oli eelnevalt puhastatud ja soolatud, aga kuna need olid väga kokku pakitud, siis oli omaette tegevus soolte lahtiharutamise. Harutades oli tunne, et kohe kohe lähevad nad katki, aga nad on ju elastsed ja venivad päris hästi. Sooltega oli vaja ka nalja teha ja üks sool sai õhku täis puhutud ning see oli nagu õhupall.

Kui liha hakklihamasinast 2 korda läbi lastud ja sooled harutatud, maitsestasime hakkliha tunde järgi ja hakkasime seda sooltesse ajama. Selleks on vaja ajada sooled lehtri otsa, mis peaks olema võimalikult jämeda kaelaga. Kui lehtrit ei ole,

siis ajab asja ära ka 1,5 liitrine pudel, mis tuleks pooleks lõigata. Soolikas tuleks tõmmata võimalikult palju kaela otsa ja teha lõppu sõlm ning hakata hakklihasegu sisse toppima. Parim on puidust ümaram pulk, et soolt ära ei lõhuks hakkliha sisse surudes. Kui sool liha täis, tegime vahepeale keerud, et jääks paraja pikkusega vorstikesed. Tuleks jälgida, et hakkliha liiga palju sisse ei pane, muidu lähevad küpsedes katki. Enne küpsetamist torkasime ka vorstikesesse väiksed augud, et need ei lõhkeks. Küpsetada võib neid nii pannil kui praeahjus ja miks mitte ka õues grilli peal.

Kõik see ei olnudki nii keeruline ja aega nõudev, kui algul arvasime ja tulemus on seda väärt! Vorstid tulid imehead ja on jõuludel mõnusaks alternatiiviks verivorstidele.

TOORVORSTID

**(1,5 kg) pekiga sealiha
sea- või lambasoolikaid
peeneks hakitud ja praetud sibulat ja
küüslauku**

Maitseaineid tunde järgi:

Soola

Pipart

Ürdiaiasegu

Koriandrit

Fotod: Mari-Liis Ilover

Paljud kindlasti on tundnud seda sooja magus-vürtsikat lõhna, mis Tallinna vanalinnas jalutades Olde Hansa mandlimüüjate ümber heljub. Mõnus jõuluhõng, kas pole? Ise samu mandleid teha on imelihtne. Sobivad maiustamiseks nii suurtele kui lastele, samuti on neid tore jõuluajal kenasse karpi pakendatult sõpradele kinkida.

Magustoiduks tegimegi kos lastega mandleid ja nad said peaaegu iseseisvalt kõigega hakkama. Valasid mandlid kaussi, mõõtsid maitseained, segasid ja laotasid ahjuplaadile. Tublid! Ja kõige suurem kasu oli väikestest abikätest ja -suudest muidugi söömise juures: kilost magusatest mandlitest jäi õhtu lõpuks kandikule vaid veidi puru.

MAGUSAD MANDLID

300 g mandleid

1,5 dl suhkrut

1 tl kaneeli

1 tl piparkoogi maitseainet

noaotsaga soola

1 munavalge

Klopi munavalge lahti. Sega suhkur maitseainete ja soolaga. Sega kõik mandlitega. Vala mandlisegu küpsetuspaberiga kaetud ahjuplaadile. Küpseta eelkuumutatud ahjus 160 kraadi juures umbes 25 minutit. Sega küpsemise ajal mõned korrad. Ahjust võttes lase mandlitel plaadil jahtuda, siis vala kaussi. Omavahel kokkukleepunud mandlid saab kergesti lahti murda. Me küpsetasime kilojagu mandleid ja neid oli terve suur plaaditäis. Samas kui on soov ise krõbistada ja kingikotti ka pakkida, ongi just paras nii palju korraga teha. Pealegi säilivad mandlid kinnises purgis mitu nädalat.

Mõunusaid maitseelamusi !

Triin Lindau, Terje Lindau-Kuum ja Mari-Liis Ilover

Oma Poolsaare eelmisest numbrist jäi toimetuse süül välja Merike Kahu artikkel Neeme laagrisuvest. Avaldame selle nüüd ja palume veelkord vabandust artikli autori ees!

Neeme filmilaager toimus sellel suvel 19.-23. juulini ja juba kolmandat aastat järjest. Kui esimesel aastal oli see ainult Neeme laste laager, siis nüüd juba kaks suve järjest oleme korraldanud laagrit ülevallaliselt ehk siis Jõelähtme valla noorte filmilaagrina, toimumiskohaga Neemes. Neeme on muidugi laagri korraldamiseks ideaalne koht, eelkõige oma looduslikult kauni asukoha tõttu, on maad, on metsa, on merd - tee millist filmi tahad.

Seekordses filmilaagris kõlasid laul, pillimäng ja muusika, seda põhjustas teadagi selle aasta temaatika. Viie päeva jooksul pidi iga meeskond valmis saama oma muusikavideo. Muusika valikul piiranguid polnud, andsime võimaluse kasutada ka rahvalikku muusikat, selle puhul sai sõidetud lausa Viljandi pärimusmuusika ettevalmistuslaagrisse Kõpu Põhikooli. Tagasiteel Neeme oli tunda inspiratsiooni ammutust, sest kogu tee kõlas bussis laagriliste lõbus lauluviis, mida oli tõeliselt kena kuulata. Väga huvitav õhtupoolik toimus meil ka Leesi lähedal Tapurla külas, kus me käisime külas filmimees Artur Talvikul. Siinkohal erilised tänud meie valla volikoguliikmele Toomas Kummelile, tänu kellele see kohtumine meil teoks sai. Külastasime Arturi kodukino, mis kannab nime „Kass Arturi Külakino“. Nägime Artur Talviku endatehtud filmi kõige kuulsamast eestlasest välismaal – sumomaadleja Barutost. Film oli tõeliselt kõitev ja huvitav. Seda filmi on võimalik näha ainult Kass Arturi külakinos ja lisaks pakkus Artur meile veel limonaadi, mis maitses kuuma ilmaga tõeliselt hästi. Tapurlas käik oli tõeliselt vahva ja positiivseid emotsioone jätkus tükiks ajaks. Muidugi ei tohtinud me unustada aga kõikide muude tegemiste kõrvalt oma põhiülesannet – valmis saada oma muusikavideo.

Igal suvel on filmilaagril oma nägu. Kui eelmistel aastatel on valminud igal rühmal üks töö, siis sellel aastal oli palju erinevaid lühiklippe. Muidugi said kõik valmis ka omatehtud muusikaklipiga, eriti õnnestus video tegemine nendel lastel, kes on laagris käinud juba mitmendat korda järjest.

Tahaks ikka, et meie filmilaagri traditsioon saaks jätkuda, loodame, et laager saab toimuma ka järgmisel aastal, et sügisel ja talvel kogutud ideed taas suvel kinolinalale seada.

meenutusi laagrisuvest 15

Kui filmilaagrisse pääsevad lapsed vanuses 12-18 aastat, siis sellel suvel naeratas õnn ka noorematele. Nimelt toimus Neemes sellel suvel ka veel teine ülevallaline lastelaager ehk **teatrilaa-ger**, mis oli mõeldud lastele vanuses 7 - 12 aastat. Paar aastat oleme rahvamaja juures korraldanud suviti väiksematele kunstilaagreid, mis on toimunud päevalaagritena, siis on olnudki kuulda väikeid nurinaid, et miks küll ööseks ei saa laagrisse jääda. Sellel suvel see siis juhtuski, teatrilaaager toimus 02.augustist kuni 06. augustini. Päevad möödusid teatrit tehes, mängides ja sportides, lisaks õhtused meelelahutusüritused (playback show, superstaari valmised, diskoõhtud).

Hommik algas alati suure ringi jook-suga, siis aeroobika ja venitusharjutused, siis sööma Wana Kala Kõrtsi. Ühel päeval sõitsime jälle Viljandisse, seekord Ugala teatrisse, kus meile tehti ekskursioon paljudesse teatri tagaruumidesse, eriti põnevad olid muidugi kostüümiload ja rekvisiidihoidlad, kuid saime ka põgusalt vaadata proffessionaalse teatri proovi. Käisime veel lossimägedes ja väikesel linnaekskursioonil.

Viljandisse sõit oli meelde jääv ka bussisõidu poolest, kuna palava ilma tõttu ja võibolla ka liigse magusa söömise tagajärjel tuli teha tihti peatusi ja vahetada bussis kohti. Õnneks oli meil super bussijuht Aivar, kellest paremat ja mõistvat bussijuhti lastega reisisides annab otsida – aitäh veelkord, Aivar!

Üks põnevamaid elamusi oli kindlasti teatrilaagris toimunud ööhäire, sest viimasel ööl sai kaduma laagrilipp ja ühele kasvatajale „visati käbiga pähe“.

Meeskond peab ju hoidma kokku – meie hoidsimegi, otsisime üles lipu ja kasvataja, siis pugusime kõik ühte tupp magama ja hakkasime rääkima naljakaid lugusid, et see, kellel natuke hirm oli, saaks julguse tagasi. Laagris peab ikka kehtima seadus, et „üks kõigi ja kõik ühe eest“!

Järgmisel päeval oli käes tähtis hetk, lavale pidi jõudma laagri lõputöö „Tuhkatriinu“ etendus, kõik läks korda, etendus toimus ja vanemad said näha, mis nende lapsed olid selle viie päeva jooksul selgeks õppinud.

Käes oli kurb sündmus ehk hüvastijätt. On ju laager see koht, kus ikka saadakse uusi sõpru ja alati on sõpradest kahju lahkuda. Kuid rõõmsaks teeb see, et me kohtume ju varsti jälle uuesti!

Kõigi laagri laste nimel tänan: Jõe-lähtme Vallavalitsust, Wana Kala Kõrtsi, Neeme Lasteaeda, Neeme Algkooli, Neeme Rahvamaja. Erilised tänud Neeme koolile ja rahvamajale, kes on igal aastal mõistvalt ja toetavalt suhtunud laagrite tegemistesse. Erilised tänud ka Liisile maitsvate toitute ja lahke teenindamise eest ja Elvi Hant-somile, tänu kellele me filmilaagriga üldse uksest sisse saime.

Aitäh Sulle, Alina, Kadri, Lauri, Marika pühendumise ja suure töö ning vastutuse võtmise eest. Aitäh lapsevanemad, kes te usaldasite meile oma lapsed viieks sisukaks päevaks, et nendega koos teha erinevaid põnevaid ettevõtmisi. Aitäh Sulle Neeme filmi - ja teatrilaaagri laps, kes Sa veetsid meiega need viis unustamatut päeva. Loodame Teid kõiki näha ka järgmisel aastal!

Tänulik Merike Kahu

16 kuulutused

**Lasteaed Neeme Mudila
ootab oma kollektiivi alates jaanuarist 2011
1,0 töökoormusega lapsesõbralikku,
hea suhtlemisoskusega kvalifitseeritud
rühmaõpetajat.**

**CV ja avaldus saata :
info@neememudila.ee
infot saab:
53900123 või 6083747
Pille Trumm (direktor)**

ÜHISTRANSPORDI SISSETÖÖTAMISE VAEVAD

Ühistranspordikekusega koos kavandatav koosolek on tulekul. Palume oma pretensioonid esitada kirjalikult iga juhtumi korral, kas NNRS postkasti, külavanema e-mailile või tuua Neeme rahvamajja. Kuni Neeme kaupluse sulgemiseni saab kirjutada ka poes olevasse vastavasse vihikusse.

JÄLGIGE INFOT TEADETETAHVLIILT!

Neem külavanem,
Sirje Põllu

Tähelepanu koeraomanikud!

Tänaseks on maha sadanud ilus kohev lumevaip, mis matab oma alla ka lemmikute väljaheited. Palun koristage lemmikute väljaheited küla keskusest koheselt peale roojamist. Kevadel lume sulades on külas kõigile meeldivam vaatepilt.

Küla eestseisus

Järgmine Oma Poolsaar ilmub 2011. aasta märtsis!

**Ootame Teie kaastöid hiljemalt 31. veebruariks!
Kirjuta meile: omapoolsaar@hotmail.ee**

Ihasalu ja Neeme küla ajaleht

Oma Poolsaar

Lasteleht **OPS**

Väljaandja:

Neeme Naiste Rannavalve Selts MTÜ

Kontakt:

omapoolsaar@hotmail.ee

Trükkimine:

Sõnasepp OÜ

Peatoimetaja ja kujundaja:

Terje Lindau-Kuum

mob. 56 676 698

Korrektuur: **Kadri Prants**

Lastelehe OPS peatoimetaja:

Doris Andrejev